

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1P/78/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220201179
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8220201179.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou vo veci starostlivosti súdu o maloletých VP. S., N.. XX.X.XXXX, F. S., N.. XX.XX.XXXX P. V. S., N.. X.X.XXXX, M. C..Č.. A. N. C. XX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, detí rodičov Q. S., N.. XX.X.XXXX, A. W. XX, A. P. V. S., N.. XX.X.XXXX, A. N. C. XX, o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým, takto

rozhodol:

Maloletí M. S., N.. XX.X.XXXX, F. S., N.. XX.XX.XXXX P. V. S., N.. X.X.XXXX sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti ich otca V. S., N.. XX.X.XXXX, pričom právo zastupovať maloletých a spravovať ich majetok majú obaja rodičia.

Matka maloletých Q. S., N.. XX.X.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletých M. S., N.. XX.X.XXXX, F. S., N.. XX.XX.XXXX P. V. S., N.. X.X.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitných predpisov mesačne na každé dieťa, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletých V. S., N.. XX.X.XXXX počnúc 30.9.2020 do budúcnosti.

Styk matky s maloletými n e u p r a v u j e .

Žiaden z účastníkom nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov sa podaným návrhom na začatie konania doručenom súdu dňa 2.7.2020 domáhal zverenia maloletých M., F. P. V. S. do osobnej starostlivosti ich otca. Matku navrhol zaviazat' prispievať na výživu maloletých v minimálnom rozsahu. Zároveň žiadal o zrušenie uznesenia Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4P/9/2018 - 70 zo dňa 26.09.2018 vo výrokoch týkajúcich sa maloletých M. S., N.. XX.XX.XXXX, F. S.K., N.. XX.XX.XXXX P. V. S., N.. XX.XX.XXXX a rozsudku Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4P/62/2015-26 zo dňa 22.07.2015. Svoj návrh odôvodnil tým, že uznesením Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4P/9/2018 - 70 zo dňa 26.9.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 9.11.2018, boli maloleté deti F. S.Á., N.. XX.XX.XXXX P. M. S., N.. XX.XX.XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti V. A., N.. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletých a v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto rodičov. Dôvodom zverenia maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti bolo zamestnanie otca v Českej republike a skutočnosť, že matka maloletého nemá bývanie a žije v družnom pomere v Bardejove na sídlisku Poštárka. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4P/62/2015-26 zo dňa 22.7.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.7.2015, bol maloletý V. S.K., N.. XX.XX.XXXX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti V. A., N.. XX.XX.XXXX, A. R. XXX, ktorá je oprávnená sa o maloletého starať a v bežných veciach namiesto rodičov maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Dôvodom zverenia maloletého do

náhradnej osobnej starostlivosti bola skutočnosť, že maloletý vyrastal u svojej starej matky od ôsmich mesiacov svojho veku, pretože sa matke narodili dvojčiky. Mala aj ďalšie maloleté deti a nezvládala zabezpečovať starostlivosť novonarodeným dvojčkám, maloletému Matúšovi a aj ďalším maloletým deťom. Dňa 4.6.2020 bolo vykonané šetrenie v domácnosti z dôvodu prehodnotenia náhradnej osobnej starostlivosti. Pri návšteve v domácnosti v obci N. C., kde sa presťahoval otec maloletých detí pán V. S. spolu so svojou matkou a maloletými deťmi bolo zistené, že pani V. A. je vážne chorá. Ležala v posteli a starostlivosť jej zabezpečovala jej dcéra Z. A., ktorá žije v obci Lenartov, pretože otec maloletých detí bol v práci v Ružomberku. Telefonicky kontaktovali otca maloletých detí, aby sa po návrate z práce po 10.6.2020 dostavil na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Keďže tak neurobil, dňa 17.6.2020 bolo vykonané opätovné šetrenie v rodine. Pán S. uviedol, že jeho matka sa zdržiava v obci R. u svojej dcéry. Zároveň súhlasil s tým, aby bola zrušená náhradná osobná starostlivosť u maloletých detí F., N.. XX.XX.XXXX, ktorá je žiačkou šiesteho ročníka Základnej školy v Gaboltove, V., N.. X.X.XXXX, ktorý je žiakom druhého ročníka Základnej školy v N. C. P. M., N.. XX.X.XXXX, ktorá ukončila plnenie povinnej školskej dochádzky a toho času čaká dieťa. Otec maloletých detí sa začiatkom mesiaca február 2020 presťahoval z obce Lenartov do obce Nižný Tvarožec, kde spolu s manželkou a maloletými deťmi v minulosti býval. Na mieste, kde mali starú chatrč postavil novú, ktorá pozostáva z dvoch miestností. Prvá vstupná miestnosť zatiaľ nie je dokončená. V druhej miestnosti je pec na tuhé palivo, kuchynská linka a lôžka na spanie. Matka maloletých detí naďalej žije s partnerom na sídlisku Poštárka v Bardejove.

2. K veci sa písomne vyjadril len otec maloletých. Uviedol, že deti bývajú s nim a navštevujú základnú školu. Ostatné deti boli zverené starým rodičom z dôvodu, že bol vo výkone trestu odňatia slobody a matka sa vzdala ich výchovy. Má záujem o zverenie detí, dokáže sa o nich postarať a zabezpečiť im potrebné veci a dať im rodičovskú lásku, porozumenie. Odlúčenie od detí a dôsledky nedbalej výchovy ho nútia zakročiť a zabezpečiť svoje deti. Zo situácie sa poučil, chce žiť v harmonickom vzťahu s deťmi a priateľkou a dokáže vychovávať jeho deti. Je nerozumné, aby štát platil peniaze za náhradnú starostlivosť, keď on sa chce a môže o deti postarať.

3. Na pojednávanie vytyčené na deň 30.9.2020 sa dostavili otec maloletých, stará matka Z. A. a kolízna opatrovníčka. Zistilo sa, že p. V. A. zomrela. Nedostavili sa matka maloletých a Z. A., ktoré svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnili, ani nežiadali o odročenie pojednávania. Súd preto v zmysle § 180 C.s. p. vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti, prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení účastníkov konania a v spise pripojených listinných dôkazov tak ako boli oboznamované (návrhom s prílohami, správou kolízneho opatrovníka, vyjadrením otca, rozhodnutiami vo veci sp. zn. 4P/9/2018 a 4P/62/2015) a zistil tento skutkový stav veci:

5. Uznesením Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 4P/9/2018 zo dňa 26.9.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 9.11.2018, boli maloleté deti F. S., N.. XX.XX.XXXX P. M. S., N.. XX.XX.XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti V. A., N.. XX.XX.XXXX, A. R. XXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletých a v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto rodičov. Rodičia boli zaviazaní prispievať na ich výživu v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitných predpisov mesačne na každé dieťa.

6. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov, č.k. 4P/62/2015-26 zo dňa 22.7.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.7.2015, bol maloletý V. S.K., N.. XX.XX.XXXX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti V. A., N.. XX.XX.XXXX, A. R. XXX, ktorá je oprávnená sa o maloletého starať a v bežných veciach namiesto rodičov maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Rodičia boli zaviazaní prispievať na ich výživu v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitných predpisov mesačne na každé dieťa.

7. Podaním zo dňa 22.7.2020 kolízny opatrovník uviedol, že situácia na strane maloletých detí ako aj otca sa od podania návrhu zmenila. Maloleté deti a matka pána S. pani V. S. opustili spoločnú domácnosť v obci N. C. a odišli bývať do obce Lenartov, kde žili v minulosti. Maloleté deti prejavili svoj názor, že nechcú žiť so svojím otcom. Maloletá Denisa Heráková prejavila záujem žiť u starej matky pani Z. A., N.. XX.XX.XXXX, ktorá má v náhradnej osobnej starostlivosti zverených šiestich mladších

súrodencov. Maloletý V. S. bol od narodenia v starostlivosti starej matky V. A. a preto prejavil záujem žiť so svojou tetou, pani Z. A., ktorá žije v obci Lenartov so svojou matkou pani V. A., ktorej zabezpečuje potrebnú starostlivosť. Otec maloletých detí v mesiaci júl trval na tom, aby maloleté deti spolu so starou matkou opustili spoločnú domácnosť v obci Nižný Tvarožec a odišli bývať do obce Lenartov. Maloletá M. S. čaká dieťa a podala na Okresný súd Bardejov návrh na povolenie uzavrieť manželstvo. Žije so svojím partnerom v obci Terňa. Na základe týchto skutočností navrhol zveriť mal. Denisu do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke Z. A., N.. XX.X.XXXX, bytom R. XXX, mal. V. do náhradnej osobnej starostlivosti Z. A., N.. XX.X.XXXX, A. R. XXX. Rodičov navrhli zaviazat' na platenie minimálneho výživného.

8. Na pojednávaní dňa 30.9.2020 :

1/ kolízna opatrovníčka udávala, že mal. Vanesa požiadala o povolenie uzavrieť manželstvo pred 18 rokmi veku z dôvodu, že je tehotná, býva u svojho priateľa. Mal. deti Denisa a Matúš sú so svojim otcom. Navrhla, aby súd zveril mal. F., V. P. M. do starostlivosti otca. Keď uzavrie manželstvo, tak sa na ňu bude nazerať ako na plnoletú.

2/ otec udával, že deti sú u neho, súhlasí s tým, aby boli zverené do jeho starostlivosti. Deti chodia do školy. Býva s priateľkou, zatiaľ spolu deti nemajú, starajú sa o jeho deti. Privyrába si brigádne. Privyrobit' si okolo 500,- eur. Mama deťom veľmi nedáva peniaze, navštevuje ich u svojej matky. K nemu nechodí, aby neboli problémy. S matkou detí nie sú rozvedení, sú manželia, ale spolu už nežijú dlhšie.

3/ stará matka Z. A. udávala, že býva v Lenartove. S deťmi sa stretáva, niekedy prídu s otcom k nej, alebo ona k nim. V. A. D. XX.X.XXXX.

9. Podľa § 47 ods. 1 písm. c), ods. 5 zák. č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine, ZR) náhradná osobná starostlivosť zaniká smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

10. Podľa § 36 ods.1 ZR rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

11. Podľa § 25 ods.2 ZR ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

12. Podľa § 24 ods. 1 - 4 cit. zák. v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa § 62 ods.1 - 5 cit. zák. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného

minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 65 ods.1 cit. zák. ak rodičia dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

15. Podľa § 75 ods. 1 cit. zák. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 77 ods.1 cit. zák. právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie po dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody osobitného zreteľa.

17. Po prevedenom dokazovaní súd dospel k záveru, že v danom prípade došlo k zániku náhradnej osobnej starostlivosti o maloletých podľa ust. § 47 ods. 1 písm. c) ZR (teda na základe zákona, pričom k jej zániku nie je potrebné rozhodnutie súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti) a to smrťou osoby, ktorej boli maloletí zverení do náhradnej osobnej starostlivosti, tj. p. V. A., N.. XX.XX.XXXX. Vzhľadom k ods. 5 cit. ust. bolo nutné upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletým, resp. ich opätovne zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby. Ako bolo zistené rodičia maloletých nežijú v spoločnej domácnosti, každý žije svojim samostatným životom vo svojej domácnosti aj napriek tomu, že sú manželmi. Spolu nezabezpečujú starostlivosť o maloletých. Deti sa momentálne nachádzajú u svojho otca, ktorý zabezpečuje ich osobnú starostlivosť. O deti sa stará spolu so svojou partnerkou. O deti sa chce postarať. Na živobytie si privyrába brigádne. Matka sa s deťmi stretáva, avšak veľmi na ich výživu neprispieva. Deti sa stretávajú aj so svojou starou matkou, matkou ich matky.

18. Preto súd zhodne s návrhom otca a kolízneho opatrovníka zveril maloletých do osobnej starostlivosti ich otca, ktorý sa o nich stará, s prihliadnutím na zabezpečenie pokojného, stabilného rodinného a výchovného prostredia. Čo sa týka výživného zo strany matky maloletých súd ju ustálil v minimálnou rozsahu a to s poukazom na podaný návrh. Príjem matky ani jej pomery neboli súdu predložené ani preukázané. Súd v tomto poukazuje na ust. § 62 ods. 3 ZR. Vyživovacia povinnosť rodiča - matky trvá, keďže deti sú maloleté a teda nie sú schopné samé sa živiť. Styk matky s maloletými neupravoval, keďže o jeho úpravu rodičia nežiadali a ani nie je potrebná, keďže deti sa so svojou matkou stretávajú.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, lebo sa jedná o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.